Geloofwaardig

Waardevol

Verkiezingsprogramma 2018 — 2022

ChristenUnie Emmen

ChristenUnie

“Geloofwaardig. Waardevol.”
Verkiezingsprogramma 2018 – 2022
ChristenUnie Emmen

ChristenUnie: geloofwaardig, waardevol

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze buren, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven. De ChristenUnie is een partij van christenen voor alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor de gemeente Emmen. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Om een samenleving te vormen. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat vooral om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.
Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar wij willen vrijheid om te geloven en om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Wij willen een gemeente waar een bescheiden overheid ruimte biedt aan inwoners die maatschappelijk initiatief tonen. Een gemeente waarin mensen en organisaties hun verantwoordelijkheid nemen om elkaar verder te helpen en om voor elkaar te zorgen. We willen een gemeente waarin we omzien naar elkaar. Iedereen moet kunnen meedoen vanuit de kracht en talenten die hem of haar geschonken zijn. Een gezonde samenleving neemt ook verantwoordelijkheid voor de schepping die aan haar is toevertrouwd. Wij willen een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

Een samenleving met toekomst

In onze samenleving zijn normen en waarden niet meer vanzelfsprekend. De aanhoudende migratie van vluchtelingen plaatst ons voor grote uitdagingen. De hervormingen van het zorgstelsel zijn ingrijpend geweest en mensen dreigen tussen wal en schip te vallen. De manier waarop we met elkaar de samenleving vorm geven staat meer ter discussie dan ooit.
De ChristenUnie onderkent dit en vindt dat het daarom meer dan ooit belangrijk is om te geloven in een gemeente waar het niet meer gaat om ‘ik’ maar steeds meer om ‘wij’. In een politiek waar iedereen ertoe doet en meedoet.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Betrouwbare overheid	5
1.1	Vertrouwen	5
1.2	De gemeente, dat zijn we samen	5
1.3	Financiën	7
1.4	Privacy	8
Hoofdstuk 2	Veiligheid	9
2.1	Een veilige samenleving	9
Hoofdstuk 3	Zorg	12
3.1	Volksgezondheid	12
3.2	Zorg voor kwetsbare inwoners	13
3.3	Zorg voor vluchtelingen	16
Hoofdstuk 4	Gezin, jeugd & onderwijs	18
4.1	Zorg voor kinderen en jongeren	18
4.2	Onderwijs	19
Hoofdstuk 5	Werk & inkomen	21
Hoofdstuk 6	Kunst, cultuur & sport	24
Hoofdstuk 7	Economie	27
Hoofdstuk 8	Energie, klimaat & milieu	32
8.1	Energieke gemeente	32
8.2	Afvalinzameling	34
8.3	Toekomstig waterbeheer	34
Hoofdstuk 9	Wonen & ruimte	36
9.1	Wonen	36
9.2	Ruimte	37
Hoofdstuk 10	Mobiliteit	39

Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?
Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal. Een samenleving die niet het werk is van de overheid maar van mensen en maatschappelijke verbanden samen.
De gemeente heeft dus een bescheiden rol en heeft vooral als taak de kracht in de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet.

Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de overheid op een aantal belangrijke terreinen ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

1.1 Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk. De ChristenUnie ziet dat en neemt dat serieus. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen en zelf ook verantwoordelijkheid neemt.

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Het wel of niet deelnemen aan een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in het programma. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief bekend staan in de gemeente Emmen.

De ChristenUnie wil bijdragen aan het herstel van vertrouwen door:
- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in de gemeente Emmen.
- In te zetten op goede relaties met inwoners en tussen openbaar bestuur en inwoners.
- Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die niet zijn na te komen.
- Er voor te zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- Te streven naar een coalitieakkoord op hoofdlijnen zodat er voor alle partijen ruimte is voor invloed op beleid.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven.
- Het onderwerp integriteit continu aandacht te geven.
- De burgemeester is hoeder van de integriteit en daarmee ook vertrouwenspersoon voor raad en college. De burgemeester stelt een tweede vertrouwenspersoon aan, waarbij ervoor wordt gezorgd dat er altijd een man en een vrouw vertrouwenspersoon zijn.

1.2 De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie wil dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en — samen met anderen en de overheid — de zorg voor de samenleving oppakken.

De gemeente moet op haar beurt dan wel open staan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijv. coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid

van inwoners vraagt om minder regels van de gemeente, om minder administratieve lasten en bureaucratie. Kortom, college, raad en ambtelijke organisatie die durven los te laten, in wederzijds vertrouwen.

De ChristenUnie wil inzetten op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Burgerinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en participatie stellen we op prijs. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over de ruimte die er is voor burgerparticipatie. Dat steekt nauw. Aan de ene kant niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn maar ook geen ongecontroleerde burgerparticipatie.

Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven. Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

Overheid en inwoner
De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, (jeugd-)zorg, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en duurzaamheid. Zelfs bij die taken waar zij hoofdverantwoordelijk is, zoekt zij steeds zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (inwoners, bedrijven, organisaties, kerken, scholen enzovoort).

De ChristenUnie waardeert het eigene van dorpen en wijken. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van buurten (dorpen en wijken) te betrekken bij zaken die hen raken.
De ChristenUnie gaat voor specifiek dorps- en wijkbeleid.

Voor een betrokken dorps- en wijkbeleid kiest de ChristenUnie voor het inzetten van wijkambassadeurs. Dit zijn mensen die met beide benen in de buurt staan en een makkelijke toegang hebben tot ambtenaren, raadsleden en wethouders. Deze ambassadeurs zijn een soort accountmanagers die zelf bepaalde bevoegdheden hebben zodat ze daadkrachtig binnen het gemeentehuis kunnen werken. In principe wordt hier het netwerk van Erkende Overlegpartners in dorpen en wijken voor gebruikt. Deze structuur verdient wel een opfrisbeurt en kan aangevuld worden met nieuwe mogelijkheden, zoals met buurtplatforms, e.d.

De ChristenUnie wil dorpen, wijken, buurten eigen verantwoordelijkheid geven, ondersteund met eigen budgetten. De kracht van de buurt is daarbij uitgangspunt.
Erkende overlegpartners, buurtplatforms, wijkorganen, coöperaties worden gefaciliteerd om hun vertegenwoordigende rol te kunnen vervullen. Voorwaarde is, dat er een duidelijk draagvlak voor de vereniging in de wijk moet worden aangetoond.
Voor een degelijk beleid is het noodzakelijk beleidsvrijheid te geven om kleine projecten slagvaardig te kunnen aanpakken.

- Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.
- Indieners van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudig systeem/loket. Er kan worden aangehaakt bij de ambassadeurs van de wijken en dorpen.
- Meer vertrouwen, minder regels: elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.
- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten.
- Inwoners worden vroegtijdig open en eerlijk betrokken bij beleidskeuzes en grote ontwikkelingen.

- Heldere procesafspraken bij burgerparticipatie.
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands. (Taalniveau B1.)

Gemeentelijke herindeling en samenwerking
Samenwerking of fusie van gemeenten moet 'van onderop' plaatsvinden. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeenteraden van de individuele gemeenten hiertoe besluiten. Zij vormen de onderste en daarmee de verantwoordelijke bestuurslaag.
Uitgangspunt voor de ChristenUnie is, dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. Als deze bestuurskracht tekortschiet, is de gemeenteraad de eerstverantwoordelijke om te gaan zoeken naar versterking van deze bestuurskracht.

De ChristenUnie wil minder bestuurlijke drukte. Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (WGR) vragen een kritische houding. De ChristenUnie is niet per definitie tegen gemeenschappelijke regelingen, maar die dienen op z'n minst de mogelijkheid in zich te hebben dat de individuele gemeente eigen beleid kan blijven formuleren. Ook is belangrijk dat de raad zicht en controle houdt op besluiten die een WGR neemt.

- Keuzes voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.
- De ChristenUnie steunt (het wettelijk mogelijk maken van) initiatieven die kaderstelling en controle rondom samenwerkingsverbanden versterken.
- De raad maakt afspraken over hoe de gemeenschappelijke regelingen, zoals de EMCO en GGD, vanuit de raad worden gevoed en gecontroleerd.

1.3 Financiën
Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Structurele uitgaven, zoals voor wegen en onderwijshuisvesting, moeten kunnen worden betaald uit vaste inkomsten. Alle inwoners betalen mee, hetzij via de afdracht aan de rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb). Uiteraard is er voor mensen met weinig financiële draagkracht, maatwerk mogelijk.

In de afgelopen periode is het takenpakket van de gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De mogelijkheden deze op te vangen zijn gericht op efficiëntievergroting door integraal de taken die de gemeente heeft op sociaal gebied, in de openbare ruimte en op het terrein van veiligheid in te vullen. Daarmee is de noodzaak versterkt om alle risico's beter in beeld te brengen en te beheersen. Toekomstige generaties mogen niet worden opgezadeld met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

Politiek is kiezen
Het begint allemaal met het inzichtelijk maken van de begroting en jaarrekening welke prestaties voor de beschikbare financiën worden uitgevoerd en zijn gerealiseerd. Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen moeten de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen worden ontzien.
De nieuwe voorschriften voor begroting en jaarrekening zijn gericht op transparantie en betere vergelijkbaarheid met andere gemeenten.
De gemeente koopt duurzaam en circulair in. Keuzes en resultaten zijn meetbaar.

De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan doelgerichtheid en efficiëntie. Rekenkameronderzoeken kunnen daarbij behulpzaam zijn, mits ze gericht worden ingezet en geen (politiek) doel op zich worden.

- De ChristenUnie is voor experimenten met burgerbegrotingen waarbij het budgetrecht van de raad overeind blijft.
- De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie.
- De dienstverlening van de gemeente (o.a. leges) is zoveel mogelijk kostendekkend. Wel moet daarbij goed op proportionaliteit en betaalbaarheid gelet worden. Bij inkoopbeleid zijn in de gemeente Emmen duurzame criteria een harde eis. ('Fair trade', 'social return on investment' en maatschappelijk verantwoord ondernemen en door het mogelijk te maken dat (zorg)inkooporganisaties cao-lonen kunnen volgen.)
- Kwaliteit en financiën bewaken door kritisch te zijn op:
  - Bekostigen van 'buitengewone projecten'
  - Subsidiëren van organisaties en activiteiten die evengoed met privaat geld kunnen worden bekostigd
  - De inhuur van externe projectmanagers, adviesbureaus e.d.

1.4 Privacy

Bescherming van persoonsgegevens

Voor een goede vervulling van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen heeft de gemeente de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Het koppelen van gegevens is nodig om snel de juiste zorg te kunnen leveren. Onduidelijke privacyregels leiden ertoe dat zorgverleners de veilige kant kiezen en daarmee goede hulpverlening in de weg staan.
Voor het vertrouwen in de overheid is het tegelijk van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Inwoners hebben daar recht op: het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht. Zij moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt.

De belangrijkste regels voor de omgang met persoonsgegevens zijn neergelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en verder uitgewerkt in o.a. de Wmo en de Jeugdwet. Vanaf 25 mei 2018 geldt in alle EU-lidstaten één privacywet: de AVG. Deze wet legt de gemeente de verplichting op om aantoonbaar alles in orde te hebben voor wat betreft de bescherming van persoonsgegevens.

- Elke medewerker van de gemeente die gevoelige persoonsgegevens verwerkt volgt een privacytraining of heeft een dergelijke training gevolgd.
- Medewerkers in het sociaal domein ontvangen werkinstructies om een zorgvuldige omgang met gevoelige persoonsgegevens te waarborgen.
- Medewerkers in het sociaal domein wijzen cliënten zowel schriftelijk als mondeling op hun rechten op het gebied van privacy.
- Het vergroten van het privacybewustzijn in de gemeentelijke organisatie moet een belangrijk onderdeel uitmaken van de werkzaamheden van de privacy officers, of de Functionaris voor Gegevensbescherming;
- De gemeente stelt heldere privacystatements op.
- Niet de angst voor boetes, maar een intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens moet de basis vormen voor het voldoen aan privacywetgeving.
- De gemeentelijke gegevensopslag, het -gebruik en -beheer is zowel fysiek als geautomatiseerd zo goed mogelijk beschermd tegen inbreuk van buitenaf of calamiteiten.

Hoofdstuk 2: Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?
Als inwoner van Emmen wilt u veilig kunnen leven. Helaas is dat niet vanzelfsprekend. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden.
Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het formuleren daarvan. Juist inwoners, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

2.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

De gemeente stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. Betrokkenheid van inwoners en organisaties is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan.
In een veiligheidsplan staan doelen en verantwoordelijkheden van de organisaties die in samenwerking een rol spelen bij veiligheid. De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan zo tijdig door de raad wordt vastgesteld, dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie. Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijdtijden e.d. van politie, brandweer en ambulances. De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de Veiligheidsregio Drenthe is verplaatst.

Inwoners worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet en van internet, zoals WhatsApp-groepen in de wijk. Cameratoezicht is een prima middel, maar de ChristenUnie wil het beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy) en in een goede cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie.

De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. De mogelijkheid van het anoniem aangifte doen, biedt inwoners in sommige gevallen veiligheid, maar is nog onvoldoende bekend. De ChristenUnie vraagt om voorlichting over deze mogelijkheid.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor inwoners in de wijk en zijn coördinerende taak voor andere agenten en de gemeente om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

- Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent.
- Inwoners worden (eventueel per wijk) betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten.
- De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor goede terugkoppeling door politie.
- Er is een actieplan overlastgevende jeugd. Hard optreden en tegelijk perspectief bieden zijn uitgangspunten. Ouders en het onderwijs spelen een belangrijke rol.
- Betrek inwoners bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet, en WhatsApp-groepen.

Drugs en drank
Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs en alcohol actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. De gemeente moet bij aanwezige coffeeshops actief de landelijk vastgestelde AHOJ-GI-criteria handhaven. (Verboden om: te afficheren, harddrugs te verhandelen, overlast te veroorzaken, jeugd onder de 18 toe te laten of aan hen te verkopen, grote hoeveelheden te verhandelen en het ingezetenencriterium.) Ook moet het afstandscriterium (minimaal 250 meter tot scholen) opgenomen worden in het lokale coffeeshopbeleid en wordt hierop strikt toegezien.
De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is geen voorstander van experimenten hiermee in Emmen. Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden verboden. De gemeente moet meer doen tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs. Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op en gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit. De ChristenUnie wil dat Emmen zich in de regio en provincie sterk maakt voor een taskforce drugs om drugsgerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.

Met de Drank- en Horecawet van 2013 is de nodige ervaring opgedaan met gemeentelijke handhavingstaken. Deze handhaving vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

- Het aantal casino's en gokhallen moet verminderd en de vestiging van nieuwe wordt voorkomen.
- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests.
- Happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken worden via convenanten of via de APV aan banden gelegd.
- De gemeente Emmen maakt zich in de regio en provincie sterk voor een taskforce drugs om drugsgerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.

Prostitutie
Prostitutie is mensonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn. Wij willen dat de gemeente zorg draagt voor voldoende hulp- en uitstapprogramma's voor prostituees. Regelmatige prostitutiecontrole is nodig om schrijnende situaties op te sporen, toe te zien op handhaving van het beleid en om hulp (via een uitstapprogramma) te kunnen bieden.
Met de verschuiving van prostitutie van de clubs en bordelen naar het thuiswerken/via internet diensten aanbieden, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe en daarmee ook het risico op illegaliteit, uitbuiting en mensenhandel. De ChristenUnie wil daarom nieuwe afspraken maken over preventie, opsporing, zorg en samenwerking.
Voor exploitanten moet ondernemen in deze sector zo moeilijk mogelijk gemaakt worden. Daartoe komt er een one-strike-you're-out-beleid. Na de 'out' wordt een pand herbestemd door de raad.

- Emmen investeert in uitstapprogramma's voor prostituees (in clubs en zelfstandig werkend) ook als het Rijk daar geen middelen voor beschikbaar stelt.

- Wij willen een uitsterfbeleid voor bestaande seksinrichtingen en de vestiging van nieuwe voorkomen.
- De gemeente Emmen zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaren.

Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. Alle mogelijkheden om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan, moet de gemeente benutten. Dat betekent dat de verschillende gemeentelijke diensten goed samenwerken en alert zijn op signalen van mensenhandel en daarbij samenwerken met de partners zoals politie en OM.

Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Emmen in vrijheid en veiligheid leven. Het kan levens verwoesten, drijft families tot wanhoop en laat professionals soms verslagen achter.
Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden.
Naast het beschermen van de samenleving, heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) inwoner. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtengoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- In de gemeente Emmen is er integraal beleid om radicalisering tegen te gaan.

Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Gemeenten moeten zich bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties, o.a. op de ontwikkeling van het onroerend goed in de gemeente. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Criminele motorbendes mengen zich in de plaatselijke horeca. Door een oplettende houding van gemeentebesturen kunnen zij deze ontwikkelingen op het spoor komen.
Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van winkelpanden (kap- en massagesalons) of horecapanden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren. De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob (de Wet bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur) gericht en zo veel mogelijk in te zetten.
Verouderde vakantieparken blijken regelmatig broeinesten van criminaliteit, zoals witwaspraktijken, te zijn. Dat vraagt om (extra) handhaving en beleid.
De gemeente werkt hierbij nauw samen met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centrum).

- De gemeente Emmen komt met een plan van aanpak Ondermijning ter bestrijding van verwevenheid boven- en onderwereld en daarmee aanpakken van de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit.

Hoofdstuk 3: Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor?
De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde. Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uit maakt van een of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, de straat en de buurt, de kerk, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid en zijn er mensen die niet mee kunnen komen.
We hebben een periode van grote bezuinigingen en hervormingen gehad waardoor inwoners veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk zijn geworden voor het regelen van ondersteuning. Dit heeft geleid tot teleurstelling en zorgen. Er zijn ook mensen tussen wal en schip beland. De ChristenUnie blijft inzetten op een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar als het kan helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen, die het niet op eigen kracht redden.

De ChristenUnie wil in de gemeente Emmen bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet. De ChristenUnie wil dat Emmen een barmhartige gemeente is, waar mensen die het nodig hebben in woord en daad ondersteuning krijgen.
De gemeente Emmen heeft in de afgelopen periode veel meer taken gekregen en dus een grote verantwoordelijkheid als het gaat om de zorg voor kinderen, jongeren en kwetsbare inwoners. Niet alles in dit proces is goed gegaan, maar de ChristenUnie steunt de veranderingen omdat het goed is om een samenhangend zorg- en preventie-aanbod zo dicht mogelijk bij onze bewoners te organiseren.

De ChristenUnie wil de inkoop voor jeugd, Wmo en beschermd wonen integraal gaan organiseren. Dus één contract voor alle domeinen om te benadrukken dat de gemeente Emmen uitgaat van de leefwereld van mensen en niet van de wettelijke kaders.

3.1 Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Daarom heeft de ChristenUnie in 2017 samen met andere partijen een motie ingediend voor een integraal, meerjarig aanvalsplan gezond leven voor kinderen en jongeren. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien. De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de (regionale) gezondheidsdienst (GGD) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.
De levensverwachting van inwoners verschilt regelmatig per wijk. De ChristenUnie maakt zich daar zorgen over en zet zich in om deze verschillen tegen te gaan.

- In alle wijken wordt er (op maat) voor jong en oud ingezet op preventie in de vorm van leefstijlverbetering. De buurtsportcoaches spelen hierin een belangrijke rol. De ChristenUnie wil dat hun rol gewaarborgd blijft en mogelijk verder wordt verstevigd.
- De gemeente gaat door met het project Jongeren op Gezond Gewicht. (JOGG) Daarnaast komt er invulling aan de ingediende motie "Gezond leren leven begint als je jong bent".

3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht.
In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening binnen de kerken. Kerken pakken steeds vaker maatschappelijke taken op. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen, met inachtneming van de scheiding tussen kerk en staat, om wederzijds respect en om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën).

De komende tijd zal de gemeente vol moeten inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen en verminderen van bureaucratie. De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van inwoners. Een keukentafelgesprek wordt een gesprek waarin de zorgvrager zelf aangeeft wat hij of zij nodig heeft, welke richting van hulpverlening wordt ingezet, wie kan helpen en ondersteunen bij het hervinden van de eigen kracht. Het werken via de Toegang moet hiervoor een eerste aanzet geven. Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers (bijvoorbeeld in (sociale) wijkteams en keukentafelgesprekken) krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhulpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp.

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers of onafhankelijke cliëntondersteuning. Inwoners worden door de gemeente actief gewezen op deze mogelijkheid.
- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz.
- Een persoonsgebonden budget (pgb) is één van de instrumenten om passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie wil dat het pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijk om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is.
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de stad/het dorp/de wijken.
- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding.
- De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg-)middelen.
- De gemeente werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams de aanpak van laaggeletterdheid.
- De gemeente heeft een onafhankelijke ombudsfunctie, die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeente. De ChristenUnie wil dat er meer bekendheid komt voor de rol van de onafhankelijke ombudsfunctionaris, zodat voor alle partijen duidelijker is bij welke onderwerpen hij kan bemiddelen tussen inwoners en gemeente.

Personen met verward gedrag

Het aantal personen met verward gedrag op straat neemt toe. Er zijn veel minder GGZ-bedden en problemen worden niet tijdig herkend en soms blijft hulp uit. De ChristenUnie wil bijsturen waar nodig. Daarbij zet de gemeente in op vernieuwende vormen van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen horen in ieder geval niet thuis in een politiecel, ze verdienen de aandacht van omgeving en hulp. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor buren die ‘anders’ zijn.

- Samen met de GGZ worden afspraken gemaakt hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ.
- De gemeente zet, in het kader van het hervinden van de eigen kracht, in op zelfhulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van woonruimte.

- De ChristenUnie wil dat er goede en goedkope woningen met begeleiding beschikbaar komen voor de mensen die uitstromen uit de opvang en beschermd wonen. In het lokaal akkoord worden afspraken gemaakt over de huisvesting die nodig is voor de doelgroep die tussen de WMO en de Langdurige Zorg valt.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, inloophuizen en time-outvoorzieningen voor kortdurende opname.
- De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis en de wijkteams maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen.

Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het proactief benaderen van mensen die mantelzorger zijn geworden.

- De gemeente ontwikkelt een ruim aanbod aan mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtvoorziening.
- De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden actief op ondersteuning.
- De gemeente ontwikkelt een visie op informele zorg en de manier waarop de informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg.
- De gemeente faciliteert de coördinatie van informele zorg.

Vrijwilligers

De gemeente kent vele vrijwilligers en is trots op al het werk wat vrijwilligers verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk.

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen.

Iedereen telt mee en doet mee

In de afgelopen periode is het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, mede dankzij inspanningen van de ChristenUnie, geratificeerd. Een inclusieve samenleving is daardoor dichterbij gekomen. Maar de ChristenUnie wil verder. Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen. Ook daarvoor wil de ChristenUnie zich vol inzetten. Mede dankzij de ChristenUnie is in 2016 een motie aangenomen om dit verdrag uit te voeren door middel van een Lokale Agenda Toegankelijkheid. De ChristenUnie wil dat de gemeente deze agenda blijft uitvoeren en ontwikkelen samen met de doelgroep, om zo werkelijke stappen te zetten naar de inclusieve samenleving.
De ChristenUnie zet zich in voor het verbeteren van het parkeren met de Gehandicaptenparkeerkaart en heeft hiervoor concrete toezeggingen gekregen van de gemeente.
De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners.

- De openbare ruimte en het openbaar vervoer wordt op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in de gemeente Emmen en zich er zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente Emmen zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.

Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Emmen daarin, samen met woningeigenaren en woningcoöperaties een grote verantwoordelijkheid heeft.
Niet alleen woningen maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten. Het sluiten en centreren van voorzieningen is voor de ChristenUnie dan ook een punt van zorg en aandacht.

- Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning.
- De gemeente biedt de Blijverslening aan zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen.
- Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben.
- Er komen afspraken met woningcorporaties over de hoeveelheid levensloopbestendige woningen (ook geschikt voor gezinnen) en wat een levensloopbestendige woning concreet is. Hierop wordt ook gecontroleerd. (Zie meer over dit onderwerp in Hoofdstuk 9: Wonen.)
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.
- De openbare ruimte moet veilig en toegankelijk zijn en ruimte bieden voor ontmoeting.

Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

- In overleg met de wijk, diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven. Bijvoorbeeld door zelfbeheer.
- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- Zingeving wordt bij gesprekken met ouderen met een zorgvraag (keukentafelgesprek) een bespreekbaar onderwerp, zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere religieuze organisaties.
- De gemeente Emmen wordt een dementievriendelijke gemeente.
- De website van de gemeente is ‘ouderenproof’. Per wijk is er een actuele sociale kaart, die ook in gedrukte vorm beschikbaar is.
- Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaal-vaardig te maken.

Verslaving

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en softdrugs maar ook gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs. De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. De risico’s van het gebruik van pillen als XTC en MDMA zijn groot. Voorlichting op universiteiten, scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie en pas dan op het veilig gebruik en de controle ervan.
(Zie voor meer over dit onderwerp, Hoofdstuk 2: Veiligheid.)

Opvangvoorzieningen
De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

- Er is voldoende en adequate (dag- en nacht)opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Emmen slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; cliënten worden zo mogelijk verplicht via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- Jongeren en gezinnen in de opvang krijgen speciale aandacht.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven in en schakelt het in om mensen van de straat een nieuwe kans te geven.

Prostitutie
Prostitutie is geen gewoon beroep. Mensen zijn te waardevol om te werken in de prostitutie. Prostitutiecontrole en controle door de GGD vindt structureel plaats, ook om prostituees te kunnen benaderen om hen te bewegen met behulp van een uitstapprogramma, het werk in de prostitutie achter zich te laten.
(N.B. zie voor meer over dit onderwerp, Hoofdstuk 2: Veiligheid)

Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.

- Wijkteams/professionals volgen een training om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.
- Op scholen wordt, zowel aan de ouders als aan jongeren, voorlichting gegeven over sexting, grooming en loverboys.

3.3 Zorg voor vluchtelingen
De gemeente Emmen is verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons ervan bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij. De ChristenUnie pleit allereerst voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) verdienen bijzondere aandacht. Het percentage dat voor problemen zorgt en een opleiding niet afmaakt is hoog.
De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar moet ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door (tijdelijk) extra huisvesting te realiseren, en door het verbouwen van bijvoorbeeld kantoorpanden tot woningen. Gemeenten dienen hier zo nodig actief het gesprek over aan te gaan met het provinciebestuur. 'Asielzoekerwijken' of 'vluchtelingenflats' zijn absoluut onwenselijk, daarom is spreiding belangrijk.
Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Mogelijkheden om actief kennis te maken met en deel te nemen aan de maatschappij helpen nieuwkomers bij hun integratie. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer mogen uitgeprocedeerden daar niet de dupe van zijn. Gemeenten moeten tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer de landelijke regeling hiervoor is stopgezet.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders huisvesten. Indien nodig worden er extra (tijdelijke) woningen of alternatieve woonvormen gerealiseerd.
- Activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd.
- Voor AMV'ers wordt er in overleg met het COA en het lokale onderwijs een voorschoolprogramma op de opvanglocatie gestart. De gemeente steunt (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal.
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.
- De gemeente zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding!) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn.
- Gemeentebesturen maken, in samenspraak met alle stakeholders (COA, IND, Vluchtelingenwerk, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken en bedrijfsleven) een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers.

Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd & onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?
Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Emmen moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

4.1 Zorg voor kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen
Het is hoog tijd om meer aandacht te besteden aan sterke en liefdevolle gezinnen. De ChristenUnie wil dat stellen met kinderen tools aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap. Zo moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op de lichamelijke voorbereiding op de komst van een kindje, maar ook op de mentale voorbereiding. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding positief werken tegen stress in de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben, daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschapscursussen.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen. Meer aandacht in de prenatale voorlichting voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap.

- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Emmen, maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is.
- Ouderschapscursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn;
- Extra inzet op initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen.

Effectieve ondersteuning
Door de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. Om de transformatie te laten slagen zal er verder ingezet gaan worden op preventie en vroegsignalering, zodat kinderen eerder worden ondersteund en geholpen. Want ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals een plan maakt.
In het hulpverleningstraject willen we namelijk de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken.
Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven. Dit kan door het onderwijs samen met jeugdzorg arrangementen te laten ontwikkelen of de jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. De ChristenUnie pleit ervoor expertise in de kinderopvang of school te halen. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional, die de zorg overneemt.

De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit en aansluiting bij identiteit.
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een pgb identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht.
- Kinderen, jongeren, ouders en scholen worden betrokken bij een integrale visie op jeugdhulp.
- Jongeren die mantelzorger zijn worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben.
- Extra zorg voor kinderen die met hun moeder in de vrouwenopvang verblijven.
- Voor zwerfjongeren is er opvang en begeleiding en zogenaamde spookjongeren worden opgespoord.
- De gemeente biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding.
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen, als dat wenselijk is opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving.
- Om gezondheidsproblemen tegen te gaan en het (sociaal) welzijn te bevorderen, zorgt de gemeente ervoor dat ieder kind de mogelijkheid krijgt om te sporten.
- Voorlichting over digiveiligheid op scholen en aan ouders. Kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media.
- Het stimuleren en bevorderen van psychische gezondheid bij kinderen en ouders, extra inzet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren.
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.

Kindermishandeling en Huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen kindermishandeling. De gevolgen van mishandeling zijn groot. Daarom is het belangrijk dat er extra wordt ingezet op het voorkomen, signaleren en stoppen van kindermishandeling.
Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Emmen. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende, hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang het liefst op een plek waar alle hulp onder een dak geboden kan worden. De registratie bij Veilig Thuis en bij de politie moet zo zijn dat het duidelijk is welke vorm van huiselijk geweld er speelt. Zo kan er snel passende handhaving en zorg ingezet worden.

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog risicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.

4.2 Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is het onderwijs een belangrijke plek. Het is een plek waar ze zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders moeten, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteren.
Al het onderwijs is bijzonder. De scholen in Emmen zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal

te laten ontwikkelen. In Emmen biedt het onderwijs gelijke kansen voor alle leerlingen, onafhankelijk van de wijk waarin een school staat of van de financiële situatie van ouders.
De onderwijsbesturen zijn verantwoordelijk voor Passend Onderwijs. Het is heel belangrijk dat Passend Onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd worden en dat gezamenlijk datgene georganiseerd wordt wat voor die bepaalde school nodig is. Zo wordt de professionaliteit van scholen en samenwerkingsverbanden benut. Denk aan het integraal indiceren.

Voor het versterken van preventie en vroegsignalering werkt de gemeente zoveel mogelijk faciliterend samen met professionals in het onderwijs en in de vroeg- en voorschoolse voorzieningen.
Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich zowel op landelijk niveau als op het niveau van de gemeenten altijd ingezet voor kleine scholen. Dat blijft de ChristenUnie in de komende tijd doen. Er is een sterke tendens in de samenleving om kinderen eerder te laten beginnen met leren. De ChristenUnie vindt dat dit een keuze is van ouders zelf. In het geval er sprake is van (taal)achterstanden wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van Vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

De toenemende trend om onderwijsinstellingen en kinderopvang samen te voegen tot Integrale Kindcentra (IKC's) biedt aan de ene kant kansen om kinderen vanaf heel jong een doorlopende leerlijn aan te bieden. Tegelijk mag lokale of regionale samenwerking geen inbreuk vormen op de autonomie van besturen en de identiteit van scholen. Vrijheid van onderwijs vraagt een terughoudende overheid. Samenwerking is goed, samenwerking afdwingen niet.

Helaas ontstaan er regelmatig problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs. Om die reden stimuleert de gemeente, met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen, samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. Zeker als het gaat om kwetsbare jongeren. Dit kan door bijvoorbeeld de inzet van vrijwillige mentoren.

Daarnaast wil de ChristenUnie dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt meer gaan samenwerken. Dat kan door actief de samenwerking te zoeken, maar bijvoorbeeld ook door dat de gemeente in haar aanbesteding aan plaatselijke aannemers de eis stelt dat stageplekken worden mogelijk gemaakt.
Kinderen en jongeren moeten naar school. De gemeente blijft daarom maximaal inzetten op het voorkomen van schooluitval. Zoveel mogelijk jongeren in Emmen halen hun startkwalificatie. Het groeiende aantal jongeren met startkwalificatie houden we vast door het huidige beleid te continueren.

- De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in gemeente Emmen. Hierbij vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen.
- In Emmen krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving.
- Er komt extra begeleiding vanuit het wijkteam in samenwerking met het onderwijs voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- De ChristenUnie wil dat er bij huisvesting van onderwijs aandacht is voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.

Hoofdstuk 5: Werk & inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?
Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas telt de gemeente Emmen 3.190 (maart 2017) werklozen en 4.170 (over 2016) bijstandsgerechtigden en is het voor hen moeilijk om aan een baan te komen. Er zijn daarnaast teveel mensen die ondanks een baan dichtbij of onder de armoedegrens leven.
We leven in één van de rijkste landen ter wereld maar ook in Nederland is armoede en lukt het niet iedereen het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in de gemeente Emmen aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.
Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken.

'Gouden handen'
De ChristenUnie is ervan overtuigd dat Nederland in de toekomst zijn geld zal moeten verdienen met het maken van slimme producten, die wereldwijd geëxporteerd kunnen worden. Innovatieve producten, gemaakt door slimme, goed opgeleide werknemers die op het MBO, HBO of de universiteit goed onderwijs hebben genoten.

De industrie signaleert een steeds groter tekort aan goed opgeleide vakmensen. Jongeren met 'gouden handen', zoals technici, plaatbewerkers en procestechnologen, zijn keihard nodig op de arbeidsmarkt. Er is meer ruimte nodig voor praktische vakken en maatwerk in het basis- en voortgezet onderwijs voor leerlingen met 'gouden handen'. Initiatieven om jongeren enthousiast te maken voor techniek blijven hard nodig. Evenals goede voorlichting voor ouders over het ambachtsonderwijs; bij veel ouders en jongeren heeft het beroepsonderwijs onterecht een slecht imago.

- Het praktijkonderwijs blijft een afzonderlijke en volwaardige schoolsoort, omdat juist hier veel leerlingen tot bloei komen. Daar kunnen ze eindelijk doen waar ze goed in zijn: met hun handen werken.
- De ChristenUnie ziet grote meerwaarde in de meester-gezelrelatie in het beroepsonderwijs: de meester draagt waardevolle vakkennis en praktijkervaring over aan de leerling. Bedrijven worden gestimuleerd en gefaciliteerd om dit mogelijk te maken.
- Betrek onderwijsinstellingen bij lokale thema's en uitdagingen, bijvoorbeeld de verduurzaming van woningen of de biobased economy.
- Er komt een 'stagepact' tussen onderwijs en werkgevers, zodat leerlingen ervaring kunnen opdoen in hun toekomstige beroep.

De beoordeling van leerlingen op de basisscholen moet veranderen. Scholen die zich richten op praktische vaardigheden worden vaak gezien als 'lager'. Maar excellent onderwijs gaat niet alleen om rekenen en taal. De eindtoetsscore geeft een te eenzijdig beeld van de kwaliteiten van een leerling. De praktische vaardigheden van een leerling verdienen meer erkenning. Scholen moeten daarom niet worden afgerekend op de gemiddelde cognitieve vaardigheden van groep 8.

Aan het werk
De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn. Een doorlopende leerroute is nodig om vaardigheden op peil te houden en zo aantrekkelijk te blijven voor de arbeidsmarkt. Vakmensen moeten zich bovendien blijven aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen en veranderende omstandigheden door onder meer voortschrijdende ICT en robotisering. Daarom moet het MBO en het HBO ook worden ingericht voor onderwijs aan volwassen, zodat maatwerk mogelijk is.

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald, of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven hierin actief. Werkervaringsplaatsen en reïntegratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen, moeten worden gestimuleerd. Misbruik dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. Ook voor de maatschappij.
Met de Participatiewet is de rol van de EMCO veranderd. Gemeenten blijven verplicht beschut werk aan te bieden. In Emmen zijn circa 1180 WSW-gerechtigden waarvoor een goede plek gevonden moet worden. De ChristenUnie is voor een coöperatieve samenwerking tussen de sociale werkplaats en werkgevers.
Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook hier geldt: hoe eerder, hoe beter. Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

- De gemeente neemt, in samenwerking met het bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen.
- De gemeente zoekt, in samenwerking met het bedrijfsleven, naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken.
- Als de gemeente helpt, mag een tegenprestatie worden verwacht. Denk hierbij aan vrijwilligerswerk en het volledig meewerken aan trajecten van de gemeente. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de eigen kennis en talenten van mensen.
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re)integratietrajecten (leerwerktrajecten) bieden worden door de gemeente ondersteund.
- Omdat het belangrijk is dat mensen gaan bewegen en eventueel een taak op zich nemen, krijgen sportverenigingen een rol bij integratie.
- In de gemeente Emmen komt er meer ruimte voor alternatieve reïntegratietrajecten, bijvoorbeeld door het instellen van regelluwe zones en door het mogelijk te maken een eigen bedrijfje of onderneming te starten met behoud van uitkering.

Armoede en preventie
In de gemeente Emmen leven ongeveer 1880 kinderen in een gezin met een bijstandsuitkering. Dit is 8,8% van de kinderen in de gemeente. In totaal leven ongeveer 3100 kinderen in armoede. Tussen 2009 en 2014 is het aantal huishoudens met een laag inkomen in de gemeente toegenomen van 7,8% in 2009 naar 11,4% in 2014. 5300 huishoudens in de gemeente moeten rondkomen van een laag inkomen. Dat is ruim 1 op de 9 huishoudens! De eenoudergezinnen met minderjarige kinderen worden hard getroffen. In 2014 heeft 40,6% van de eenoudergezinnen een laag inkomen.
Veelzeggend is dat veel van deze arme kinderen wel werkende ouders hebben. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en armoede levert veel stress op.
Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie overgaat moet zoveel mogelijk worden doorbroken. Gelukkig zijn er in Emmen diverse instanties actief op het gebied van armoede. Zo werkt de gemeente Emmen in het Armoedepact samen met verschillende maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor armoedebestrijding. Door het Armoedepact hoeven mensen nog maar bij één hulpinstantie aan

te kloppen en worden ze ook op andere vlakken geholpen. De ChristenUnie Emmen wil dat deze werkwijze blijft bestaan.

- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden. Voor kwetsbare groepen wordt de toegang hiertoe zo laagdrempelig mogelijk gemaakt.
- De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld voordat tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan. De gemeente kan dan zorgen dat hulpverleners contact leggen met de bewoners, om hen te ondersteunen weer grip te krijgen op hun geld. Zeker bij gezinnen met kinderen mag niet zonder voorafgaande hulpverlening worden overgegaan tot afsluiting of huisuitzetting.
- De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- O.a. scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het (sociaal) wijkteam.
- Er is een compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking.
- Bij regelingen voor minima moet de gemeente in het bijzonder rekening houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.

Schulden

Om te voorkomen dat de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen moet de gemeente snelle en toegankelijke schulddienstverlening bieden. Ingewikkelde bureaucratie moet zoveel mogelijk worden vermeden. Dit is beter voor de mensen zelf die in schulden zitten, maar ook voor de schuldeisers en de samenleving als geheel.
Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast. Wachttijden moeten zoveel mogelijk worden beperkt en als een schuldhulptraject start moeten schuldeisers zo snel mogelijk worden geïnformeerd. Om een eventuele wachttijd te benutten moeten al bij de eerste melding andere beschikbare partners ingeschakeld worden. Vrijwilligersorganisaties moeten hierbij ook op steun van de gemeente kunnen rekenen. Dat kan financieel, maar ook in praktische zin, in de aansturing of in kennisoverdracht. En hoewel wij het liefst een samenleving zouden zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. Ook zij mogen op onze steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoersmiddel.

- Na aanmelding moet iemand binnen twee weken bij de schulddienstverlening terecht kunnen.
- Wachttijden worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen voorwerk te laten doen, maar ook actief samen te werken met partners als Schuldhulpmaatje, maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie.
- De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan.
- Bij dakloosheid door huurschuld wordt gewerkt aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. Corporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen. Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid komen in aanmerking voor urgentie.
- In sommige gevallen moet het mogelijk zijn om schulden af te lossen door maatschappelijke inzet.
- Er komt een experiment met het opkopen van schulden. Schuldeisers krijgen 10% van hun geld terug, en de gemeente neemt de schuld over. Zo ontstaat ruimte voor de schuldenaar die gebruikt kan worden om te investeren in de toekomst. We kijken hierbij naar de voorbeelden in Den Haag en Leiden.
- De regels voor de schulddienstverlening moeten aansluiten bij de doelgroep. Al die regels gaan nu te veel uit van de zelfredzaamheid van mensen. Mensen die diep in de schulden zitten zijn niet zelfredzaam.

Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur & sport

Waar staat de ChristenUnie voor?
Cultuur vormt de ziel van Emmen. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. In de cultuursector werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van onze samenleving. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. De ChristenUnie ziet de meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden en zet daarom in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving. De inzet van de gemeente dient gericht op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren. Vanwege het wegvallen van CQ wil de ChristenUnie meer werk maken van een zichtbare en vindbare culturele infrastructuur.

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen.

- Evenementen in de gemeente Emmen moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval en duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank en drugs).
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.
- De ChristenUnie wil het muziekonderwijs stimuleren, in het bijzonder op basisscholen.

Mensenpark
Het Mensenpark, midden in het centrum van Emmen, moet een plaats zijn waar kunst en cultuur volop de ruimte krijgen. In verbinding met de Grote Kerk op de Markt wordt het Mensenpark het culturele hart van Emmen. Zo zorgt cultuur voor vitaliteit in onze gemeente. De gemeente Emmen heeft een grote ambitie voor het park als het gaat om de publieke inrichting, wat er gebeurt in het park, maar ook als het gaat om de architectuur. De ChristenUnie vindt dat we hierin een voorbeeldfunctie hebben om alle toekomstige ontwikkelingen te kunnen aanjagen. Daarom willen wij dat de gemeente een nieuw multifunctioneel gebouw ontwikkelt als entree voor het Mensenpark. Hierin is in ieder geval ruimte voor de Bibliotheek, de Kunstbeweging, Centrum Beeldende Kunst en de ateliers die zich nu in het park bevinden. Zo wordt dit gebied tot een echt cultureel kwartier en kunnen we onze ambities waarmaken.

Bibliotheken
Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid en bieden alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal). Bibliotheekvoorzieningen staan echter meer en meer onder druk. Op de bibliotheek in Emmen wordt niet verder bezuinigd. Sluiting van buurt- en dorpsvestigingen moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Het is goed dat daarom samenwerking met scholen wordt gezocht.

Monumentenbeleid en musea
Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Wellicht kan de regio een rol spelen bij de bekostiging of kunnen derde (particuliere) partijen worden aangetrokken.

Kerken zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en drager van onze culturele identiteit. De komende jaren zullen meer kerkgebouwen hun functie verliezen. Ze komen leeg te staan of kampen met achterstallig onderhoud. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er lokaal zicht is op het aantal kerken en de staat ervan. Vooral ook om kansen voor herbestemming niet te missen en samen met de provincie op tijd in te zetten op behoud van het religieus erfgoed, zoals bijvoorbeeld is gebeurd met de Zuiderkerk in Emmen.

- De gemeente ontwikkelt samen met de provincie een visie over de toekomst van leegstaande en/of monumentale kerkgebouwen in de gemeente Emmen.

Sportaccommodaties en sportvelden

Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie richt zich vooral op stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven. Er moet sprake zijn van een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid. Daarbij zet de ChristenUnie in op toegankelijkheid en bereikbaarheid. Zowel financieel als praktisch.
De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen. De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen.
Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk.
Stem accommodatiebeleid af met omliggende gemeenten om na te gaan waar je elkaar kunt versterken en waar je elkaar niet moet beconcurreren.

- De ChristenUnie wil dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten door het verduurzamen van gebouwen en lichtinstallaties. De ChristenUnie wil dit financieel ondersteunen. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk, het verbindt ook mensen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.
Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kostenefficiënte manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt.

- Bij de revitalisering van woonwijken wordt uitgegaan van de mogelijkheid tot 'ommetjes'. Hierbij kunnen natuurorganisaties uit de eigen gemeente behulpzaam zijn.
- In het beleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds).

- In regioverband wordt onderzocht hoe met kleine inspanningen knelpunten in de recreatieve structuren kunnen worden weggenomen en nieuwe routes kunnen worden ontgonnen.
- Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten.
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen is hiervoor een mooi instrument.

Hoofdstuk 7: Economie

Waar staat de ChristenUnie voor?
De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar vooral om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.
Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers. Juist wanneer zij zich inzetten voor het verduurzamen van hun onderneming.
De ChristenUnie in Emmen wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal. De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren. Zij stelt zich op als een partner voor ondernemers.

- Alle inzet is gericht op het aantrekken van duurzame werkgelegenheid.
- We versterken de regionale economische structuren door gezamenlijk in te zetten op het onderscheidende vermogen en de concurrentiekracht van onze clusters (biobased economy, logistiek en de chemische sector).
- Emmen zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid. Wij blijven onderdeel van de Dutch Techzone (voorheen Vierkant voor Werk).
- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.
- Voor ondernemers wordt één (digitaal) loket geopend waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit aan bij het provinciale loket.
- Het MKB moet eerlijk toegang krijgen tot gemeentelijke aanbestedingen.
- ZZP-ers worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door de beschikbaarheid van goed en snel internet voor de hele gemeente te bevorderen, één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers.
- Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken.
- De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren.
- De gemeente faciliteert indien mogelijk initiatieven om breedband in het buitengebied aan te leggen.

Van grensregio naar groeiregio
De economie en de arbeidsmarkt houden niet op bij gemeentegrenzen. Zelfs niet bij landgrenzen, zoals onze gemeente, die aan de zuid- en oostkant grenst aan Duitsland. De ChristenUnie vindt dat mensen ruimte moeten krijgen om over grenzen heen samen te werken. Daarom hebben wij een ‘Economische groeiagenda voor de grensregio’.

- Overheden op alle niveau’s moeten zich inspannen voor het wegnemen van knelpunten in ruimtelijke, economisch en juridisch beleid die het werken over de grens bemoeilijken.
- Het ondernemersklimaat in de grensregio moet worden gestimuleerd. Een goed vestigingsklimaat draagt daaraan bij. Maar ook het binnenhalen van orders uit Duitsland naar Nederland en andersom.
- Goede verbindingen zijn een voorwaarde voor grensoverschrijdende samenwerking. De spoorlijn Veendam - Stadskanaal - Emmen kan als schakel dienen tussen Groningen en Emmen, en Emmen en Duitsland. Niet alleen over het spoor, ook over de weg moeten de kansen van grensoverschrijdende verbindingen beter worden benut. Samen met de provincie moet de gemeente werken aan

mogelijkheden om buslijnen of pendeldiensten over de grens te laten rijden om werken over de grens beter bereikbaar te maken.

- Betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt ook over de grens. Aan de Duitse zijde van de grens is het werkloosheidspercentage veel lager dan aan de Nederlandse zijde. Zo zijn er bijvoorbeeld veel opleidingsplaatsen beschikbaar in Emsland voor 15/16-jarigen, die een aantal jaren werkervaring opdoen tegen een stagevergoeding. Tegelijkertijd investeert het bedrijf in de jongere en geeft een baangarantie. Deze mogelijkheden moeten beter bekend worden zodat er een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt kan ontstaan.
- Informatie over beschikbaarheid van banen (vacatures en opleidingsplaatsen) en alles wat daarbij komt kijken moet beter worden georganiseerd. Zo is het vaak onduidelijk welke gevolgen werken over de grens heeft voor kinderbijslag, verzekeringen, sociale zekerheid en pensioenen.
- In de grensregio hebben bedrijven en bewoners behoefte aan een goede digitale en mobiele infrastructuur. De kwaliteit van internet en mobiele telefonie laat in de grensstreek nogal eens te wensen over. Uitbreiding van 3G en 4G en plaatsing van extra zendmasten voor mobiele telefonie is nodig. Dit draagt bij aan het vestigingsklimaat.
- Vaak begint het met elkaar begrijpen. Taal is daarin essentieel. Tweetalig onderwijs waarbij Duits de tweede taal is moet worden gestimuleerd. Zowel in het voortgezet onderwijs, als het MBO en het HBO.
- Grensoverschrijdende samenwerking tussen scholen moet worden gestimuleerd. De overheid moet zich hierin dienstbaar opstellen en faciliteren. Te denken valt aan het opzetten van uitwisselingsprogramma's voor scholieren, studenten en stages, maar ook aan het uitwisselen van docenten. Duitsland kent een systeem van 'meester-gezel' waarvan we in Nederland veel kunnen leren. Nederland is daarnaast sterk in handel en logistiek. We kunnen profiteren van elkaars kennis en vaardigheden en op deze manier werken aan talentontwikkeling.

Duurzame Bedrijventerreinen

De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen, om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.

- Bedrijventerreinen in Emmen hebben goede faciliteiten (parkmanagement/gezamenlijke parkeeroplossingen) en zijn digitaal goed bereikbaar (glasvezel).
- Bedrijventerreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal.
- Bedrijventerreinen zijn optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer.
- Geen nieuwe bedrijventerreinen, als er geen duurzame oplossing is voor leegstand op oude bedrijventerreinen. Overcapaciteit moet worden voorkomen.
- Bedrijven worden gestimuleerd en ondersteund om afval te scheiden.

Bloeiende binnenstad

De laatste jaren is er veel veranderd in het centrum van Emmen. Met de opening van Wildlands en het Atlas Theater aan het Raadhuisplein is het gezicht van Emmen veranderd. Het heeft ook voor een verschuiving gezorgd van het zwaartepunt in het centrum. Ook is de Markt aangepakt: de sfeer is goed en hij heeft een Drentse uitstraling. Maar dat geldt nog niet voor het hele centrum. Zowel aan de noord- als zuidkant moet nog veel gebeuren om de sfeer en uitstraling te krijgen die de Markt heeft. De ChristenUnie wil dat de uitstraling van het openbaar gebied in het hele centrum van kwalitatief hoog niveau is.

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop wordt ingespeeld met de nieuwe Centrumvisie. Het winkelgebied wordt meer geconcentreerd, waarbij 'aanloopstraten' van functie veranderen. Ook wordt meer ruimte geboden aan wonen in het centrum.

- Er komen geen winkelcentra in het buitengebied (grootschalige winkels/outletcentra), om een levensvatbare middenstand overeind te houden.
- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.
- In kleine kernen en dorpen worden functies zoveel mogelijk behouden en waar mogelijk gecombineerd (detailhandel, bibliotheek, bank etc.).

Maar hiermee zijn we er niet. Om het centrum van Emmen als motor voor de lokale economie te blijven behouden moeten we blijven investeren in verdere ontwikkeling. Met medeoverheden en bedrijfsleven willen we nauw samenwerken en scherpe keuzes maken om tot een aantrekkelijke en onderscheidende binnenstad te komen, die bruist en vitaal is. De binnenstad moet het visitekaartje van de gemeente Emmen worden. De ChristenUnie bepleit een transformatie: van winkelcentrum naar binnenstad. Emmen moet aantrekkelijk zijn door haar schoonheid en Drentse maat. Daarom moet er een nieuwe stedenbouwkundige visie komen voor de binnenstad.

- Gebouwenblokken moeten klein zijn. Hierdoor ontstaan nieuwe straten en steegjes die mensen in kunnen gaan. Op die manier ontstaan er meerdere routes en meer kansen om nieuwe plekken te ontdekken en mensen te ontmoeten.
- Er moet een mengeling zijn van oude en nieuwe gebouwen.
- De binnenstad moet dichtbebouwd zijn. Straten moeten verrassender, compacter, gevarieerder en drukker gemaakt worden, niet minder.
- Onderbenutte gebieden in de binnenstad worden getransformeerd tot nieuwe, aantrekkelijke en duurzame (gemengde) woonmilieus. Daarmee wordt de economische potentie van de binnenstad beter benut, creëren we nieuwe werkgelegenheid, en bevorderen we de leefbaarheid en duurzaamheid van onze gebouwde omgeving.
- Samen met marktpartijen, maatschappelijke organisaties en medeoverheden wordt werk gemaakt van een integrale gebiedstransformatie.

Wij willen graag meer studenten naar de Emmense binnenstad toetrekken. Studenten maken op een andere manier en op andere tijden gebruik van de binnenstad dan bijvoorbeeld gezinnen. De aanwezigheid van studenten in de binnenstad zorgt voor meer levendigheid.

Hoger opgeleiden

De aanwezigheid van een goed opgeleide beroepsbevolking is een belangrijke vestigingsfactor voor het bedrijfsleven. Het aandeel hoger opgeleiden in de beroepsbevolking heeft ook invloed op de weerbaarheid, flexibiliteit en dynamiek van de lokale economie. Een hoogopgeleide beroepsbevolking betekent meer succesvol ondernemerschap, innovatie en aanpassingsvermogen aan economische ontwikkelingen. In een stad met veel hoogopgeleiden is de werkloosheid onder laagopgeleiden lager en de arbeidsparticipatie hoger. Een goed opgeleide beroepsbevolking is een voorwaarde voor economisch succes.

In Emmen wonen relatief weinig hoger opgeleiden. Van de in Emmen woonachtige beroepsbevolking is 19% hoger opgeleid, tegenover 34% van het landelijke gemiddelde. In vergelijkbare middelgrote steden ligt dit op 30%. Voor Emmen is het ontwikkelen, aantrekken en behouden van talent van hoger opgeleiden dus essentieel. Het gemiddeld opleidingsniveau van Emmenaren moet worden verhoogd en talent moet beter worden ontwikkeld. De ChristenUnie wil een beter vestigingsklimaat creëren voor hoger opgeleiden en hoogwaardige bedrijvigheid.

- NHL Stenden, als enige hoger-onderwijsinstelling, moet groeien. Zowel in aantal (buitenlandse) studenten als in aantal opleidingen, zodat een volwaardige, 'brede' HBO-instelling in Emmen staat. Wanneer NHL Stenden hierin geen mogelijkheden ziet moeten andere hoger-onderwijsinstellingen verleid worden in Emmen een vestiging neer te zetten. De gemeente moet hierbij faciliterend optreden.
- Ontwikkelen van carrièreperspectief voor hbo'ers en wo'ers. Er moeten meer banen zijn voor hoger opgeleiden, gevolgd door meer doorgroeimogelijkheden.
- Meer studenten verleiden om tijdens hun studie in Emmen te gaan wonen en na hun studie in Emmen te blijven.
- De stad als laboratorium: studenten tijdens hun studie maatschappelijk en fysiek betrekken bij de ontwikkeling van de gemeente.
- Stimuleren en faciliteren van ondernemerschap.
- Ontwikkeling van de binnenstad. Het imago van Emmen onder hoger opgeleiden is negatief; het moet aantrekkelijk worden voor studenten en hoger opgeleiden.

Recreatie en toerisme

Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie in en rond Emmen wordt gestimuleerd. Zeker in het centrum van Emmen is ruimte voor meer verblijfsaccommodaties.

- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel het recreatie als het woon-werk verkeer.
- In Emmen zijn we veel te bescheiden over wat we allemaal doen en kunnen. Daarom zetten we in op verdere ontwikkeling van Marketing Regio Emmen, samen met inwoners en lokale ondernemers.

Koopzondag

Elke gemeente mag volgens de wet zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een ongewenste stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er vaak sprake van dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.
De ChristenUnie blijft zich verzetten tegen uitbreiding van het aantal koopzondagen.

- De verruiming van zondagsopenstelling van winkels wordt zoveel mogelijk beperkt.
- Geen verplichte zondagsopenstelling: ondernemers mogen niet contractueel gedwongen worden om op zondag hun winkel te openen.

Gezonde agrarische sector

Voedsel is een geschenk van God aan mens en dier. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge boeren en tuinders verdienen een goede toekomst.

- Bij het opstellen van de visie op het buitengebied wordt ingezet op een toekomstbestendige agrarische sector.
- Om verloedering tegen te gaan, ontwikkelt de gemeente beleid voor Vrijkomende Agrarische gebouwen (VAB). Bijvoorbeeld door het inrichten van een sloopbank.
- De ChristenUnie vindt dat landbouwbedrijven zich primair moeten richten op de agrarische sector, op het in stand houden van het agrarisch gebied. Ondergeschikt daaraan krijgen landbouwbedrijven ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme etc.
- Landbouwbedrijven krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door investeringen mogelijk te maken, voor zover deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- Boeren krijgen een adequate vergoeding voor natuur- en landschapsbeheer en weidevogelbeheer.
- De gemeente Emmen heeft actueel beleid op het gebied van dierenwelzijn.

Hoofdstuk 8: Energie, klimaat & milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?
Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

Wij willen zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energieneutrale huizen worden de norm. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van een waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in Nederland.

De ChristenUnie beseft dat er veel weerstand is tegen het bouwen van windmolens, met name in onze regio. We zijn trots op onze natuur en het landschap.
De ChristenUnie wil dat verschillende soorten duurzame energie naast elkaar gebruikt worden om de overgang zo snel mogelijk te laten plaatsvinden. Windmolens die nu noodzakelijk zijn om versneld over te stappen naar duurzame energie kunnen in de toekomst plaatsmaken voor landschapsvriendelijke elementen.

8.1 Energieke gemeente

Verbinding lokaal-regionaal
Afstemming in de regio is essentieel, zodat je van elkaar kunt leren en slimme coalities kunt smeden (denk aan bijvoorbeeld warmtevraag versus warmteaanbod). De gekozen technieken voor energieproductie moeten passen bij de gemeente Emmen. Het is de bedoeling dat er in de gemeente Emmen gewerkt wordt aan mogelijkheden om energie met onze Duitse buurgemeenten uit te wisselen. In onze gemeente is sprake van een zeer innovatieve ontwikkelingen in de biobased economy. Daar zijn we trots op en dat willen we blijven stimuleren.

Participatie
Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden bij de plannen voor energieopwekking, zoals windmolens, en meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld. Participatie kan op allerlei manieren: van een gebiedsgebonden bijdrage die terugvloeit naar de lokale samenleving tot een aandeelhouderschap van inwoners en/of inwonerscoöperatie. Belangrijk is wel dat het participeren voor iedereen bereikbaar is (dus ook voor de kleinere portemonnee). Participatie zou hand in hand kunnen gaan met de levering van groene stroom aan inwoners en bedrijven.

Afscheid nemen van gas
Inmiddels is de aansluitingsplicht voor gas op woningen verdwenen. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een huiseigenaar. De ChristenUnie wil dat de gemeente Emmen actief arrangementen maakt om huiseigenaren te stimuleren hun woning energieneutraal te maken. Ook kan er meer aandacht worden gegeven aan de mogelijkheden hiervoor, vanuit het stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Een inwoner moet op één plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn eigen woning aan te passen aan de toekomst. Bij de aangeboden oplossingen zou het lokale bedrijfsleven een grote rol moeten spelen. Bij het financiële arrangement kan de gemeente een rol spelen (zo mogelijk samen met de provincie) door een revolverend fonds op te richten en daardoor andere investeerders aan te trekken.

Nieuwbouw aansluiten op gas is niet toekomstbestendig. Voor nieuwbouw zijn verschillende alternatieven beschikbaar: onder meer zijn dat warmte koudeopslag (WKO), stadswarmte en de lucht-water-warmtepomp. Deze alternatieven zijn duurzamer, en in veel gevallen op de lange termijn kosteneffectief. Daarom geldt voor nieuwbouw: geen gasaansluiting tenzij er écht geen reëel alternatief mogelijk is. De gemeente Emmen heeft als doel gesteld dat de woningvoorraad in 2040 energieneutraal is. De ChristenUnie wil hierin nog een stap verder gaan en streeft ernaar dat in 2030 alle huurwoningen energieneutraal zijn. Daarbij wil de ChristenUnie dat er meer gekeken wordt naar de mogelijkheden om bedrijven over te laten stappen van gas naar een duurzame energievorm, aangezien het bedrijfsleven de grootste energieverbruiker is.

Zon

Het wordt tijd dat de grote lege daken van gebouwencomplexen en woningen gevuld gaan worden met zonnepanelen. De ChristenUnie wil dat de gemeente een actievere rol gaat spelen in het stimuleren hiervan. Als eerste door zelf een goed voorbeeld te geven op de eigen gebouwen. Daarnaast door ontwikkelingen in gang te zetten, zodat bewoners samen met private partijen kunnen investeren in zonne-energie.

Energiebesparing industrie

De lokale industrie wordt uitgedaagd om met elkaar een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken, brengen bedrijven elkaar tot ideeën, en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.

Energieopslag: Buurtbatterij

Zodra de Salderingsregeling wordt stopgezet, wordt het voor bezitters van zonnepanelen interessant om energie op te slaan in batterijen. Momenteel worden de eerste experimenten gedaan met zogenaamde Buurtbatterijen. Dit zijn gedeelde batterijen waar je als wijk gebruik van kunt maken. De gemeente zal met de netbeheerder in gesprek gaan om te onderzoeken of en waar buurtbatterijen een waardevolle toepassing kunnen krijgen.

Voorbeeldfunctie gemeente

Tenslotte vind de ChristenUnie het belangrijk dat de gemeente een duidelijke voorbeeldfunctie op zich neemt. Het overschakelen op duurzame energie roept nu eenmaal ook weerstand op omdat het veel van inwoners vraagt: het uitzicht verandert, er moet verbouwd worden, en ook zelf geïnvesteerd. Het is daarom belangrijk dat de gemeente laat zien dat deze transitie hoe dan ook gaat plaats vinden, o.a. door zelf het voortouw te nemen. Hierin is al een goede stap gezet met de Emmense Deal in de wijk Emmerhout waar zowel koop- als huurwoningen energieneutraal worden gemaakt en waar ook de straatverlichting wordt aangepast. De gemeente kan deze ontwikkelingen zelf voortzetten door alle gemeentelijke gebouwen versneld energieneutraal te maken en door de straatverlichting in de gehele gemeente te vervangen.

- Duurzaamheid pakt de gemeente Emmen integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.
- In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO2-emissiereductie integraal opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer. (In regio's waar er weinig alternatieven voor de auto zijn, zetten we in op het stimuleren en faciliteren van carpoolen.)
- De gemeente ontwikkelt samen met de provincie een strategie om de energietransitie vorm te geven.
- De ChristenUnie stimuleert particuliere initiatieven (zoals energiecoöperaties) op het gebied van de klimaatopgave.
- Bij grootschalige energieprojecten is gewenst dat de omgeving kan participeren.
- Coöperaties rondom duurzaamheid en milieu van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd.

- Een inwoner moet op één plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn eigen woning aan te passen aan de toekomst. Bij het financiële arrangement kan de gemeente een rol spelen door te zorgen voor een fonds waaruit geleend kan worden.
- In de komende raadsperiode wordt het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland of een Duitse buurgemeente en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel.
- LED-verlichting is de norm bij openbare straatverlichting.
- De ChristenUnie gaat voor een zuiniger en schoner eigen wagenpark.
- De ChristenUnie wil versneld onafhankelijk zijn van aardgas en ten minste voor 2040.
- Met woningcorporaties wordt afgesproken dat er gestreefd wordt naar het energieneutraal (nul-op-de-meter) hebben van alle sociale huurwoningen in 2030.

8.2 Afvalinzameling

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval daarom zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. De ChristenUnie vindt dat er voor lastig te verwerken afvalstromen een passende oplossing moet worden geboden.

De ChristenUnie wil graag dat er een jaarlijkse campagne in Emmen wordt ingesteld waarin zwerfafval effectief wordt opgeruimd, er op scholen extra aandacht is voor afval, afvalscheiding en de gevolgen van zwerfafval en dat dit afgesloten wordt met een evenement op zaterdag in het mensenpark. De ChristenUnie wil kerken, Staatsbosbeheer en natuurorganisaties actief betrekken bij dit evenement.

- Het centraal (in de wijken) inleveren van restafval is een goede manier om afval te scheiden. Hierbij wel aandacht voor gezinnen (luiers), ouderen en mensen met een beperking en mensen die wonen in hoogbouw.
- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit. De ChristenUnie wil dat de gemeente stimuleert dat omgaan met afval opgenomen wordt in het programma van de basisscholen.
- De gemeente stimuleert ook scholen, maatschappelijke organisaties en (kleine) ondernemers om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk.
- Er wordt meegedaan aan landelijke en lokale bewustwordingsacties rond afval, zwerfvuil en compost.
- Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengstations wordt gepromoot.

Groene gemeente

Het is belangrijk om te weten waar ons eten vandaan komt. Daarbij is een betere verbinding tussen stad en platteland van belang. Stadslandbouw is daarom een goed idee. Het verlevendigt de stad, brengt onze voedselproductie dichter bij huis en maakt de openbare ruimte groener en leefbaarder. ChristenUnie stimuleert en steunt projecten die uitkeringsgerechtigden en vrijwilligers aanmoedigen om in een (gezamelijke) tuin te werken, en zo voedsel voor zichzelf en de voedselbank te verbouwen.

8.3 Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonwijken, parkeer- en bedrijventerreinen) en de toename van extreme buien, ontstaat toenemende maatschappelijke en financiële schade. De extremen manifesteren zich ook in lange droge, hete periodes. Op beide zijn onze steden niet ingericht. Het is noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt hoe zij hier mee omgaat en hoe de verwachte schade beperkt kan worden. Een goede samenwerking met de waterschappen is hierin onontbeerlijk. Er moet een plan komen waarin de gemeente en het waterschap het watersysteem als één systeem beschouwt, los van de verschillende verantwoordelijkheden. In dit plan

komen de benodigde maatregelen te staan en wie daar voor aan de lat staat. Waterschappen kunnen meer binnenstedelijk investeren dan ze tot nu toe doen, immers het merendeel van hun inkomsten komt uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het deltaprogramma, om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

- Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan dat samen met het waterschap en de corporaties is ontwikkeld.
- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door een publiekscampagne in samenwerkingen met de tuincentra etc.
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer van regenwater.
- De komende raadsperiode zetten we in op de aanpak van achterstallig rioolonderhoud.
- De gemeente stimuleert de aanleg van 'groene' daken en geeft zelf het goede voorbeeld. In de gemeente Emmen werken we aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling, biodiversiteit en meer zonnepanelen voor meer rendement.

Hoofdstuk 9: Wonen & ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?
Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, duur betaalde woningen staan onder water en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot. De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

9.1 Wonen

De ChristenUnie maakt zich sterk voor écht levensloopbestendige woningen. Daarnaast wil de ChristenUnie dat nieuw te bouwen woningen in beginsel bezoekbaar (iemand kan met een rolstoel of rolator binnenkomen en de woonkamer en het toilet bereiken) moeten zijn.

- De gemeente Emmen ontwikkelt een visie op particuliere huur.
- Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.
- De gemeente Emmen bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. Renovaties worden door woningcorporaties aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken.
- Ouderen in een koopwoning kunnen gebruik maken van een Blijverslening om de woning aan te passen zodat ze er, ondanks toenemende lichamelijke beperkingen, kunnen blijven wonen.
- Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen; met de woningcorporaties wordt hier ook op ingezet.
- De ChristenUnie wil dat daarbij voldoende aandacht is voor het binnenklimaat van woningen. Woningen moeten zo gebouwd worden dat zij voldoende ventileren. Energieneutraal bouwen mag nooit de veiligheid in de weg staan; ramen moeten open kunnen.
- De gemeente Emmen biedt starters de mogelijkheid gebruik te maken van de starterslening. Dit zijn goede instrumenten om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt.
- De duurzaamheidslening blijft voldoende beschikbaar in de gemeente Emmen.
- Er wordt regionaal samengewerkt tussen gemeenten als het gaat om wachtlijstbeheer, nieuwbouw en studentenhuisvesting.

Toekomstige generaties
Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente Emmen zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar inwoners bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving. In de gemeente Emmen wordt hieraan nu al vorm gegeven door het betrekken van de Erkende Overleg Partners (EOP's) bij het maken van plannen in dorp en wijk.

Structurele versterking van de (wijk)economie en bereikbare voorzieningen houden krimpregio's leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals publiek vervoer en snel internet.

De ChristenUnie vindt dat de gemeente Emmen met al het groen en de natuurlijke omgeving bij uitstek een geschikte gemeente is voor de idealen achter de zgn. Tiny Houses. De ChristenUnie wil dan ook dat de mogelijkheden voor deze woningen concreet gemaakt worden en gestimuleerd door de gemeente.

- De ChristenUnie wil de transformatie van kantoorgebouwen naar woningen krachtig bevorderen. Daarbij wordt voorkomen dat gemeenten de verliesposten krijgen van de projectontwikkelaars. De gemeente heeft vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen.
- Leegstaand gemeentevastgoed wordt in samenspraak met de gemeente beschikbaar gesteld als startup co-working spaces die met behulp van collectieve huurovereenkomsten aantrekkelijk zijn voor startups om te gebruiken.
- De gemeente ontwikkelt een plan van aanpak 'asbestsanering' zodat alle daken in de gemeente Emmen voor 2024 asbestvrij zijn; hiervoor wordt samenwerking met de Provincie gezocht.
- In de gemeente Emmen komt er ruimte voor de bouw van zgn. Tiny Houses, zoals benoemd in de gemeentelijke woonvisie.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Emmen woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie is aandacht voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een plan zijn hoe de bestaande woningvoorraad volledig verduurzaamd wordt. De ChristenUnie wil dat verduurzaming niet ten koste gaat van de bewoners maar dat deze ook financieel profiteren van een duurzame woning. Tegelijkertijd is het goed als corporaties van de keuzes die zij maken nadrukkelijker verantwoording afleggen aan de lokale samenleving (via hun bewoners, via de gemeentelijke aansturing).

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen te dichten. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners in de gemeente Emmen.

- De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector.

9.2 Ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker: de wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar daarvoor moet je wel goede afspraken met elkaar maken. Inwoners, ondernemers en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht: het is te complex en versnipperd. Daarom komt er per 1 januari 2019 een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein. De ChristenUnie vindt het positief dat de gemeente Emmen voornemens is om per dorp en wijk een leefbaarheidsvisie op te stellen en die te

vertalen naar uitvoeringsagenda's; deze worden samen met bewoners, corporaties en andere (markt)partijen vorm gegeven.

De energietransitie gaat een grote impact hebben op onze ruimtelijke inrichting. In het duurzame tijdperk gaan we allemaal wat merken van energieopwekking. De ChristenUnie wil kortom meer ruimte voor ruimte op de politieke agenda. Inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van landschappen, dorpen en steden. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van inwoners, bedrijven en belangenorganisaties.

- Optimaal voorbereiden op nieuwe Omgevingswet. De gemeente anticipeert op de invoering van de nieuwe Omgevingswet door het bestuurlijk ambitieniveau te bepalen en te investeren in scholing van ambtenaren en raadsleden.
- De gemeente wijst deelgebieden aan waar ervaring opgedaan wordt met het werken onder de nieuwe Omgevingswet.
- Bij de voorbereidingen op de Omgevingswet werkt de gemeente nauw samen met de Provincie en de Waterschappen.
- Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan kan een gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte.
- De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden. Hierin zijn er in de gemeente Emmen al positieve ontwikkelingen gaande, samen met de EOP's.
- Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen moeten worden tegengegaan.
- Onderdeel van het nationale plan energietransitie is ook een samenhangende visie op de ruimte voor duurzame energieopwekking. Geen wildgroei, maar zorgvuldige planning met participatie van onderop.
- Recreatiegebieden in en om de stad, investeringen in wandel- en fietsgebieden.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het wegwerken van de onderhoudsachterstand van bruggen en viaducten heeft prioriteit.

Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving.

- Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen.
- Geen bezuiniging op natuur- en milieu-educatie.
- De ChristenUnie pleit voor een revolverend landschapsfonds: een landschapsfonds waaruit geleend kan worden om de ontwikkeling van landschapsplannen financieel te ondersteunen.
- De ChristenUnie wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt, door aanleg en onderhoud van goede wandel-, fiets- en beleefpaden.
- Samenwerking tussen provincie, gemeente, waterschappen, agrarische sector, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd.

Hoofdstuk 10: Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?
Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie. Mobiliteit is in ontwikkeling vanwege digitale innovatie in het verkeer, de financiële houdbaarheid van het huidige openbaar vervoer, de opkomst van elektrische vervoersmiddelen (fiets en auto) en het nog steeds groeiende aantal auto's op de weg. De mobiliteit mag steeds minder negatieve impact hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving en de leefbaarheid. Om die reden wil de ChristenUnie inzicht in de vervuiling van alle vervoerssoorten en -stromen in onze gemeente. Ook wil de ChristenUnie constante aandacht voor de toegankelijkheid van het openbaar gebied, waaronder voetpaden. Zo moeten er, bijvoorbeeld voor blinden en slechtzienden, voldoende op- en afritten zijn.

We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur. De ChristenUnie zet in op slimme combinaties van (elektrische) auto, stedelijk OV, (elektrische) fiets en ander gedeeld vervoer om te komen tot naadloze en klimaatvriendelijke multimodale verbindingen naar en in Emmen. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau.

De ChristenUnie wil dat er voldoende openbaar vervoer beschikbaar is in de dorpen en wijken. Samen met de provincie, en gebruik makend van nieuwe mobiliteitsvormen, willen we werken aan een dekkende bereikbaarheid. Provincie en gemeenten moeten samenwerken aan mogelijkheden om buslijnen of pendeldiensten over de grens te laten rijden om werken over de grens beter bereikbaar te maken.

- Bushaltes en stations zijn toegankelijk voor ouderen en gehandicapten.
- De sociale veiligheid in de omgeving van haltes, stations en parkeerplaatsen moet worden bevorderd.

Emmen "op Fietse"
De ChristenUnie wil het fietsgebruik sterk stimuleren. Het is een duurzame, goedkope en gezonde vorm van mobiliteit. De bereikbaarheidsproblemen worden beperkt en Emmen wordt schoner en stiller.
Er zijn investeringen in fietsvoorzieningen nodig, die relatief weinig kosten. Wij willen dat het netwerk van fietspaden tussen woon- en werklocaties wordt uitgebreid. Bedrijventerreinen en toeristische trekpleisters moeten goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer en met de fiets. Dit geldt ook voor zorg- en verpleegtehuizen in alle dorpen en wijken.
De mogelijkheid van het parkeren van fietsen bij voorzieningen en bedrijventerreinen wordt opgenomen in ruimtelijke ordeningsvoorschriften. Bij ov-knooppunten moeten voldoende en goede gratis en beveiligde fietsparkeerplaatsen zijn, die zo nodig worden voorzien van oplaadpunten. Verder wil de ChristenUnie dat palen op fietspaden zoveel mogelijk worden verwijderd.

De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor de gemeente Emmen. In de gemeente wordt een lokale fietsagenda ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: veiligheid, parkeren, fiets delen en elektrisch fietsen.

De kwaliteit van de fietspaden in de gemeente moet continu verbeterd worden. Tevens moeten deze geschikt zijn voor aangepaste fietsen en scootmobielen. De bediening van de verkeerslichten moet bereikbaar zijn voor bestuurders van diverse soorten fietsen en scootmobielen.

Parkeren
De ChristenUnie wil het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer naar het Centrum van Emmen stimuleren. Daarom betalen mensen die met de auto naar het centrum van Emmen komen voor het gebruik

van hun parkeerplaats. Parkeergeld wordt zoveel mogelijk aangewend om de kwaliteit van de openbare ruimte, parkeergelegenheid, wegen en fietspaden te bevorderen. De ChristenUnie wil dat de parkeertarieven de komende periode niet omhoog gaan. De toegankelijkheid van parkeerplaatsen voor de Gehandicaptenparkeerkaart en de betaalautomaten moet gewaarborgd zijn.

Elektrisch rijden

De komende jaren zal het elektrisch rijden een enorme toename laten zien. Nog voor 2020 gaan steeds meer automerken elektrische auto's produceren, waarbij grote innovaties op het gebied van techniek en actieradius zichtbaar zijn. Cruciaal voor deze ontwikkeling is een goede laadinfrastructuur. De ChristenUnie is een groot voorstander van deze vorm van verduurzaming van mobiliteit en ziet daarnaast economische kansen voor onze gemeente. Wij willen het gebruik van elektrische voertuigen door bewoners stimuleren.

- Er komen voldoende (semi)openbare laadpalen om te voorzien in de huidige en toekomstige vraag voor elektrische voertuigen.
- Er komt een subsidieregeling voor bewoners voor de plaatsing van een privé-oplaadpunt voor een eigen elektrische auto.

Verkeersveiligheid

In overleg met de Erkende Overlegpartners gaan we actief op zoek naar knelpunten die aangepakt moeten worden. Bij herinrichting van het openbaar gebied letten we op de kwaliteit en inrichting van wegen die de verkeersveiligheid bevorderen. Een goede inrichting moet leiden tot veilig gedrag. Daarnaast blijven we inzetten op handhaving.

- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.
- De gemeente Emmen geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsen.
- De gemeente Emmen werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel.

Spoorverbindingen

De huidige spoorverbinding draagt niet voldoende bij aan een goede mobiliteit. De ChristenUnie wil investeren in goede spoorverbindingen om de bereikbaarheid van de regio te bevorderen voor onze inwoners. Bovendien wordt hiermee een nieuw economisch perspectief geboden voor de hele regio. Daarom willen we investeren in de verbinding Emmen-Zwolle: deze moet beter, sneller en met een hogere frequentie.
Er moet geïnvesteerd worden in de ontbrekende infrastructuur tussen Emmen en Veendam, om de bereikbaarheid en mobiliteit van inwoners in de Veenkoloniën te bevorderen. Bovendien ontstaat daarmee een verbinding tussen Groningen en Emmen, die ook voor goederenvervoer relevant is. Wanneer we ook inzetten op de verbetering van de verbinding met Enschede ontstaat een bijzonder perspectief: Emmen wordt verbonden met de kennisinstellingen in het Noorden (Rijksuniversiteit Groningen) en Oosten (Universiteit Twente) van Nederland.
De ChristenUnie Emmen ondersteunt ook de ontwikkeling om de spoorverbinding tussen Coevorden en Emlichheim geschikt te maken voor personenvervoer én deze verbinding door te laten rijden naar Emmen. Deze trein gaat door naar Rheine, hierdoor wordt Emmen aangesloten op het ICE-netwerk van lange afstandstreinen.

Al deze ontwikkelingen vragen veel van het spoor in de gemeente Emmen. Wanneer dit vraagt om volledige verdubbeling van het spoor in de gemeente, moet dat voortvarend worden opgepakt. Het station en het stationsgebied moeten worden aangepakt om deze ontwikkelingen mogelijk te maken.